

Útvar hlavného kontrolóra mesta Košice

• •

INTERNÝ LIST

Magistrát mesta Košice
oddelenie ekonomické

• •

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo
MK/A/2021/16279-2

Vybavuje/linka
Ing. Pavol Gallo/281

Košice
25. 06. 2021

Vec

Prijatie návratnej finančnej výpomoci od Ministerstva financií Slovenskej republiky - stanovisko

Na základe Vašej požiadavky o vypracovanie stanoviska hlavného kontrolóra mesta Košice k prijatiu bezúročnej návratnej finančnej výpomoci (ďalej len „NFV“) od Ministerstva financií Slovenskej republiky (ďalej len „MF SR“) maximálne do výšky 11 929 650 € v súvislosti so zvýšenými výdavkami mesta Košice (ďalej len „mesto“) spôsobenými pandemiou uvádzam nasledovné:

MF SR poskytne na základe Uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 296 zo dňa 26. 05. 2021 bezúročné NFV mestám Bratislava, Košice, Prešov a Žilina. Suma NFV bola stanovená vo výške 50 € na jedného obyvateľa.

NFV bude poskytnutá za nasledovných podmienok:

1. *„NFV má byť v zmysle schváleného návrhu MF SR použitá na výkon samosprávnych pôsobností v oblasti cestnej infraštruktúry, investícií do majetku vo vlastníctve mesta a mestskej hromadnej dopravy s odkladom splátok o dva roky so splatnosťou v rovnomerných ročných splátkach počas minimálne štyroch a maximálne desiatich rokov, pričom prvá splátka bude uhradená v roku 2024.*
2. *Aby pôžička nenarušila hospodársku súťaž, mesto smie peniaze použiť len na financovanie výdavkov na výkon samosprávnych pôsobností a na účely, ktoré spĺňajú tieto podmienky:*
 - a) *financovanie činností/projektu nehospodárskeho charakteru,*
 - b) *financovanie činností/projektu nehospodárskeho charakteru so sprievodnou hospodárskou činnosťou (stanovenie základných pravidiel k prístupu definovania doplnkového využívania infraštruktúry vychádza z bodu 207 Oznámenia Komisie o pojme štátna pomoc uvedenom v článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (2016/C 262/01),*
 - c) *financovanie činnosti/projektu lokálneho charakteru, v prípade ktorého nehrozí (ani potenciálne) narušenie hospodárskej súťaže medzi členskými štátmi.“*

NFV poskytne MF SR mestu na základe žiadosti, ktorú je potrebné predložiť do 30. 09. 2021 s tým, že prvá splátka má byť uhradená v roku 2024 a posledná najneskôr v roku 2033. Splátky NFV majú byť rovnomerné. V zmysle Uznesenia vlády SR č. 296 má byť NFV poskytnutá do 30. 11. 2021.

V prípade schválenia a prijatia tejto NFV pôjde v poradí o tretiu poskytnutú a nesplatenú NFV:

- prvá NFV bola mestu poskytnutá v roku 2014, jej zostatok je k 31. 12. 2020 v sume 13,2 mil. € a jej splatnosť bola na základe rozhodnutia vlády SR odsunutá na rok 2027,
- druhá NFV bola prijatá v roku 2020 ako kompenzácia výpadku podielu mesta na dani z príjmov fyzických osôb vo výške 5 345 256 € aj jej splatnosť je v roku 2027.

V prípade prijatia tretej NFV bude celková výška prijatých a nesplatených NFV mestom vo výške 30 474 906 €.

V zmysle § 18f ods. 1) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a § 17 ods. 14) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách“) po preverení dodržania podmienok na prijatie uvedenej návratnej finančnej výpomoci na základe podkladov poskytnutých hlavnému kontrolórovi mesta Košice oddelením ekonomickým Magistrátu mesta Košice a iných dostupných informácií je možné konštatovať nasledovné:

(1) Záonné ustanovenia pri použití návratných zdrojov financovania (ďalej len „NZF“)

Podľa § 17 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách môže mesto Košice na plnenie svojich úloh prijať NZF len v prípade, ak:

- celková suma dlhu mesta neprekročí 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a
- suma ročných splátok NZF, vrátane úhrady výnosov a suma splátok záväzkov z investičných dodávateľských úverov neprekročí v príslušnom rozpočtovom roku 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka znížených o prostriedky poskytnuté v príslušnom rozpočtovom roku obci alebo vyššiemu územnému celku z rozpočtu iného subjektu verejnej správy, prostriedky poskytnuté z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia alebo prostriedky získané na základe osobitného predpisu.

V prípade NFV ide o poskytnutie prostriedkov zo štátnych finančných aktív, preto sa na ich použitie nevzťahuje § 17 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách, ktorý ukladá, že NZF sa môžu použiť len na úhradu kapitálových výdavkov.

Podľa § 17 ods. 8) zákona o rozpočtových pravidlách sa do celkovej sumy dlhu mesta podľa ods. 7) nezapočítavajú záväzky z pôžičky poskytnutej z Audiovizuálneho fondu, z úveru poskytnutého zo Štátneho fondu rozvoja bývania, z úveru poskytnutého z Environmentálneho fondu, záväzky z pôžičky poskytnutej z Fondu na podporu umenia a záväzky z návratných

zdrojov financovania prijatých na zabezpečenie predfinancovania realizácie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie, operačných programov spadajúcich do cieľa Európska územná spolupráca a programov financovaných na základe medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi najviac v sume nenávratného finančného príspevku poskytnutého na základe zmluvy uzatvorenej medzi obcou alebo vyšším územným celkom a orgánom podľa osobitného predpisu; to platí, aj ak obec alebo vyšší územný celok vystupuje v pozícii partnera v súlade s osobitným predpisom rovnako, najviac v sume poskytnutého nenávratného finančného príspevku. Do sumy splátok podľa odseku 6 písm. b) sa nezapočítava suma ich jednorazového predčasného splatenia.

Vzhľadom k obsahu predkladaného materiálu na rokovanie vlády, v ktorom sa uvádza, že mestá môžu prijať NFV ak ich celková suma dlhu neprekročí 50 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho roka, pri bode 2d) som pri stave zadlženosti posudzoval dlh mesta aj podľa tejto hranice.

(2) Ukazovatele dlhu mesta k 31. 05. 2021

- a) **Skutočné bežné príjmy mesta v predchádzajúcom rozpočtovom roku 2020:**
196 772 642 €
- b) **Účtovný stav nesplatených NZF mestom k 31. 05. 2021 celkom:**
41 660 549,26 €
- c) **Skutočný stav NZF po zohľadnení § 17 ods. 8 zákona o rozpočtových pravidlách k 31. 05. 2021:**
38 825 126,00 €
- d) **Celková suma dlhu obce: 19,7 %**
(povolená je do 60 %, v *materiáli predkladanom MF SR vláde SR je uvádzaná 50 %*)
- e) **Suma ročných splátok NZF v roku 2021: 2,69 % (povolená je do 25 %)**

(3) Dodržanie podmienok zákona o rozpočtových pravidlách po prijatí NFV mestom od MF SR vo výške 11 929 650 mil. €

V prípade prijatia návratnej finančnej výpomoci od MF SR vo výške 11 929 650 € v roku 2021 budú podmienky stanovené v § 17 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách dodržané nasledovne:

- a) **Celková suma dlhu mesta Košice k 31. 05. 2021 pri započítaní NFV v maximálnej výške 11 929 650 € bude v sume 53 590 199,26 € a skutočná suma dlhu bez NZF podľa § 17 ods. 8 zákona o rozpočtových pravidlách po započítaní ročných splátok istiny bude 50 754 776 €.**
- b) **Suma dlhu bude predstavovať 25,79 % zo skutočných bežných príjmov mesta v roku 2020 a neprekročí povolenú hranicu 60 % skutočných bežných príjmov mesta za rok 2020, resp. hodnotu 50 % uvedenú v dôvodovej správe MF SR k poskytnutiu NFV.**

- c) **Suma ročných splátok NZF bude v prípade prijatia NFV 3,30 % zo skutočných bežných príjmov mesta Košice za rok 2020 (pozn. splácať sa začína až v roku 2024) a neprekročí povolenú hranicu 25 %.**

Aj napriek tomu, že mesto spĺňa všetky zákonné podmienky na prijatie NZF, vychádzajúc zo zásady obozretnosti a posudzovania zadlženosti mesta z dlhodobého hľadiska je potrebné zo strany hlavného kontrolóra mesta Košice upozorniť na skokovitý rast zadlženosti a skrytej zadlženosti mesta a mestských spoločností (pozn. v priebehu rokov 2019 – 2023 nárast o + 90 % na cca 80 mil. €, z toho samotná zadlženosť mesta Košice + 46 %).

Vplyv zadlženosti sa najvýraznejšie prejaví po roku 2023, kedy sa začnú splácať odložené splátky NFV MF SR. To môže mať významný vplyv na schopnosť mesta uhrádzať všetky svoje záväzky a na financovanie samosprávnych potrieb mesta a to aj napriek tomu, že v budúcnosti je naďalej prognózovaný rast bežných príjmov mesta.

Ing. Pavol Gallo
hlavný kontrolór mesta Košice